

NY 110-REGION FOR HORDALAND OG
SOGN OG FJORDANE

OG

SAMLOKALISERING MED 112-
SENTRALEN I VEST POLITIDISTRIKT

UTREDNINGSMANDAT

1. Bakgrunn

I Stortingsvedtak den 10.06.2015, og tilhørende dokumentasjon Innst. 306 S (2014-2015) og Prop. 61 LS (2014-2015) (nærpolitireformen), ble det bestemt at det skal gjennomføres en politireform som innebærer omstrukturering av norsk politi og ny organisasjonsmodell for politidistriktene. Den 16.12.15 la Politidirektoratet (POD) frem endelig beslutning om administrasjonssteder i de nye politidistriktene som følge av nærpolitireformen. Her ble det besluttet at nye Vest politidistrikt, bestående av tidligere Hordaland politidistrikt og Sogn og Fjordane politidistrikt, skal ha administrasjonssted i Bergen.

I Stortingsvedtaket ble det presisert at brann- og redningsvesenets nødmeldingstjeneste skal tilpasses de geografiske grensene til de nye politidistriktene, men samtidig slik at en 110-sentral kan dekke mer enn ett politidistrikt. Regjeringen har videre besluttet å samlokalisere nødmeldingstjenesten for politi og brann, ved at de lokaliseres i samme by eller tettsted, og i samme bygg. Det ligger også i beslutningen at det skal legges til rette for samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler. AMK-sentralene i Helse Vest ferdigstilte utredningsgrunnlaget for virtuell samlokalisering den 31.mai 2016. Valget av løsning for AMK Vest blir trolig fire alarmsentraler som dekker Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane.

I «Vedtaket om nye 110-regioner og samlokalisering av nødmeldingstjenesten» den 15.03.2016 vedtok Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) nye 110-regioner og ansvarsforhold knyttet til etablering og drift av samlokaliserte 110-sentraler. I vedtaket ble Bergen kommune pålagt å etablere en 110-sentral for den nye 110-regionen bestående av kommunene Askvoll, Askøy, Aurland, Austevoll, Austrheim, Balestrand, Bergen, Bremanger, Eid, Eidfjord, Fedje, Fjaler, Fjell, Flora, Fusa, Førde, Gaular, Gloppen, Granvin, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Høyanger, Jondal, Jølster, Kvam, Kvinnherad, Leikanger, Lindås, Luster, Lærdal, Masfjorden, Meland, Modalen, Naustdal, Odda, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Selje, Sogndal, Solund, Stryn, Sund, Tysnes, Ullensvang, Ulvik, Vaksdal, Vik, Voss, Vågsøy, Øygarden og Årdal. Det ble videre besluttet at den nye 110-sentralen skal samlokaliseres med politiets operasjonssentral i Bergen kommune.

Denne utredningen etableres som en direkte følge av de nevnte føringene og tar sikte på å gjennomføre ulike utredninger for å utarbeide beslutningsgrunnlag for de videre prosessene og arbeidet med ny 110-sentral for Hordaland og Sogn og Fjordane fylker, samt samlokalisering med Vest politidistrikts 112-sentral.

Gjennom utredningen av ny 110-sentral blir bruk av virtuelle tjenester¹ en sentral del av

¹ Med virtuelle tjenester menes virtuell samlokalisering der bruk av videoteknologi muliggjør samhandling på tvers av geografisk lokalisering. Slik samlokalisering bygger imidlertid på etablering av felles organisasjonskultur, handlingsregler og ledelse.

arbeidet. Erfaringene fra bruk av virtuelle tjenester kan overføres til øvrige nødalarmssentraler i Hordaland og Sogn og Fjordane, og dermed bidra til videreutvikling.

2. Mål for utredningen

Utredningens hovedmål er å gjennomføre en utredning av de vedtak som er besluttet av hhv. Politidirektoratet og DSB. Prosjektet gjennomføres gjennom etablering av et samarbeid mellom 110-sentralen i Hordaland, 110-sentralen i Sogn og Fjordane, samt 112-sentralen i Vest politidistrikt. Hovedmålet er å utarbeide beslutningsgrunnlag som gjør rede for:

- i) organisering, dimensjonering og tekniske løsninger for ny 110-sentral for Hordaland og Sogn og Fjordane fylker
- ii) samlokalisering mellom ny 110-sentral og 112-sentralen i Vest politidistrikt.²

Beslutningsgrunnlaget skal brukes som underlag og beslutningsstøtte i den videre behandlingen av sakene.

² Når det gjelder dette punktet har Vest politidistrikt i et brev til Politidirektoratet (POD) bedt om utsettelse på gjennomføring av samlokalisering med 110-sentralen i Hordaland inntil nytt politihus er på plass i administrasjonssted Bergen. Det må dermed tas forbehold om utredningens fokus og omfang på samlokalisering inntil POD har tatt en beslutning i denne saken.

3. Formål

3.1 Ny 110-sentral

Som nevnt i kapittel 2 er utredningens formål todelt. Som en direkte oppfølging av DSBs vedtak om nye 110-regioner, søker Bergen kommune å organisere den nye 110-sentralen på en slik måte at det sikrer en fagsentral med høy kompetanse, effektiv ledelse og drift. I organiseringen av ny 110-sentral vil det også legges vekt på å ta vare på kunnskap om forhold som knytter seg til lokale problemstillinger, geografi og risiko. Det er dermed vesentlig å fokusere på fleksibilitet og opprettholdelse av nødvendig kompetanse knyttet til beredskap i utredningen. Den nye 110-sentralen skal organiseres slik at den gir innbyggerne best mulig tjenester, uavhengig av kommune- og fylkesgrenser.

Alarmsentralen Sogn og Fjordane IKS (Alarmsentralen) har i klage til DSB av 03.04.15 påklaget vedtak om nye 110-regioner og samlokalisering av nødmeldingstjenesten. I DSB sitt svar til Alarmsentralen av 26.05.16 ber DSB om en klargjøring og presisering av klagen. DSB viser i sitt svar til mottatt kopi av brev fra Sogn og Fjordane fylkeskommune til Justis- og beredskapsdepartementet av 24.11.15 med tittel «Prosjektskildring virtuell samlokalisering av naudmeldesentraler per 161115». DSB ber om at forslaget om virtuell samlokalisering som omhandles i prosjektskildringen utdypes, og etterlyser i den sammenheng dokumentasjon på eksempelvis prosjektplan med milepæler, finansieringsplan, styringsdokumenter, usikkerhetsanalyser, dokumentasjon på organisering etc. DSB ber i tillegg om å få tilsendt dokumentasjon på hvordan samarbeidet med Bergen brannvesen er planlagt for å få realisert virtuell samlokalisering. DSB skriver at et eksempel på slik dokumentasjon kan være en intensjonsavtale mellom Alarmsentralen Sogn og Fjordane IKS og Bergen brannvesen om å samarbeide om et slikt prosjekt.

Dette utredningsmandatet kan ses på som en utdypelse av nevnte prosjektskildring og som dokumentasjon på Alarmsentralen Sogn og Fjordane IKS og Bergen brannvesen sin intensjon om å samarbeide om *utredning* av ny 110-sentral for Hordaland og Sogn og Fjordane fylker, dernest et *prøveprosjekt* som omhandler virtuell samlokalisering, der prøveprosjektet planlegges å gå over ca. tre år. Gjennom utredningen vil det rettes fokus mot eksempelvis samarbeidsform, utvikling av rutiner og arbeidsprosesser og oppgavehåndtering. Målet med utredningen er å etablere et beslutningsunderlag og struktur for hvordan samarbeidet mellom sentralene skal forholde seg til hverandre gjennom prøveprosjektet.

3.2 Samlokalisering

Utredningen vil i tillegg ta for seg samlokalisering av ny 110-sentral med Vest politidistrikts 112-sentral. Bergen kommune ønsker at dette gjennomføres slik at nødetatene kan understøtte hverandre på best mulig måte og styrke forutsetningene for god kommunikasjon, samvirke og beredskap. Det må imidlertid tas forbehold om utredningens fokus og omfang på dette

punktet, inntil avklaringer om endelig tidspunkt for samlokalisering foreligger, som nevnt over.

4. Resultatmål

Utredningen omfatter utredninger som følger av tabell 1 under.

Tabell 1: Beskrivelse av utredningene som omfattes av utredningsmandatet.

UTREDNING	BESKRIVELSE
U1	<p>Ny Vest 110-region</p> <p>Beskrive de krav og føringer samfunnet gir til nødmeldingstjenesten, blant annet gjennom lover, forskrifter, stortingsmeldinger og offentlige utredninger og dokumenter.</p> <p>Utarbeide forslag til oppgaveportefølje for 110-sentralen(e) for Hordaland og Sogn og Fjordane (oppgaver, rutiner, dimensjonering, samarbeid og samvirke med nødetater og aktører som bl.a. HRS, Fylkesmann, Sivilforsvaret, Forsvaret og Kystverket).</p> <p>Utarbeide kravspesifikasjon (fasiliteter, kompetanse, materiell, opplæring etc.) til hvordan sentralen skal bemannes, utrustes og opereres slik at den til enhver tid fyller behovet for mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrker og melder.</p>
U2	<p>Virtuell samlokalisering mellom 110-sentralene i Hordaland/Sogn og Fjordane</p> <p>Utrede muligheten for prøveprosjekt med virtuelt sammenkoblede 110-sentraler ved å se på hvordan teknologi kan utnyttes for å få til et tett og dynamisk samarbeid mellom sentralene, og om en slik organisering er egnet for å øke sentralenes kapasitet og beredskap. Utredningen tar for seg hvordan elektronisk sammenkobling av alarmsentralene i de to fylkene kan gjøres.</p> <p>Virtuell samhandling utredes med sikte på trinnvis gjennomføring. Dette innebærer gradvis overlapping av hverandre sine oppgaver basert på erfaringsutveksling og læring. Den nye 110-regionen tar sikte på innføring av felles kvalitetssystem, prosedyrer og arbeidsmåter i en tidlig fase.</p> <p>Som en del av utredningen skal det gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyse, samt konsekvensutredning. Til analysene skal det inkluderes kompetanse fra eksternt fagmiljø for å støtte og kvalitetssikre arbeidet. Risiko- og sårbarhetsanalyse av løsningen vil fokusere på blant annet operatørens arbeidssituasjon, tjenestens robusthet, kvalitet og presisjon, stabsarbeid og organisering.</p>
U3 ³	<p>Ny 110/112-sentral</p> <p>Utredning av organisering, prinsipper for oppgaveløsning og samhandling mht. ny, felles 110/112-sentral.</p>

^{3 4} Utredningens fokus og omfang når det gjelder disse punktene avhenger av POD sin beslutning vedr. Vest politidistrikts ønske om å avvente samlokalisering inntil nytt politihus i Bergen er på plass.

	Utarbeide samarbeidsmodell for redningsledelse, stabsarbeid og operatørsamarbeid.
U4 ⁴	Lokalisering av ny 110/112-sentral Kartlegging av de behov en felles sentral representerer, både tekniske og arealmessige i forhold til drift, administrasjon og oppgaveløsning.
U5	Sluttevaluering Etter prøveperioden og i løpet av 2020 skal det gjennomføres en sluttevaluering av prøveprosjektet for å vurdere fordeler og ulemper ved en virtuell løsning. Målet med evalueringen er å etablere beslutningsstøtte mht. å vurdere om dette er en løsning som skal velges på lengre sikt. Sluttevalueringen vil ha fokus på teknologiske løsninger, infrastruktur og bygningsmessige forhold, samt samvirkeeffekter.

5. Rammebetingelser

Følgende rammebetingelser og føringer gjelder for prosjektet:

- Stortingsvedtak av 10.06.2015 og tilhørende dokumentasjon Innst. 306 S (2014-2015) og Prop. 61 LS (2014-2015) (nærpolitireformen)
- Politidirektoratets beslutning om administrasjonssteder av 16. desember 2015⁶
- DSBs vedtak om nye 110-regioner og samlokalisering av nødmeldingstjenesten⁷
- Oppgaver iht. kravspesifikasjon til 110-sentralen utarbeidet av Prosjekt brannsamarbeid i bergensregionen⁸
- Vedtak om gjennomføring av utredning/analyse vedrørende virtuell samlokalisering mellom 110-sentralen i Hordaland og 110-sentralen i Sogn og Fjordane.

Tillitsvalgte fra 110-sentralen i Hordaland, 110-sentralen i Sogn og Fjordane og 112-sentralen i Vest politidistrikt skal inviteres med i arbeidet.

⁶ https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/politidirektoratet/Vedlegg_3464.pdf

⁷ <http://dsb.no/Global/H%c3%b8ring%20og%20varsel%20om%20vedtak%20vedr%c3%b8rende%20nye%20110-regioner%20og%20informasjon%20om%20samlokalisering%20av%20n%c3%b8dmeldingstjenesten.pdf>

⁸ <http://www.brannsamarbeid.com/>

6. Hovedaktiviteter og milepæler

Utredningens hovedaktiviteter er som skissert i tabell 2 under.

Tabell 2: Beskrivelse av aktiviteter som omfattes av utredningsmandatet.

FASE	AKTIVITET	BESKRIVELSE
Fase 1	Planlegging og utarbeidelse av dokumentasjon vedr. utredning	<ul style="list-style-type: none">• Godkjenning av mandat• Sammensetning av arbeidsgrupper og ev referansegrupper• Aktiviteter kartlegges• Informasjon- og kommunikasjonsplan
Fase 2 - 4	Gjennomføring av utredning/analyse	<ul style="list-style-type: none">• Mulighetsstudie/konsekvensanalyse (utredning U2, ref. tabell 1)• Risiko- og sårbarhetsanalyse (utredning U2, ref. tabell 1)• Delrapporter fra arbeidsgrupper (utredning U3 og U4, ref. tabell 1)⁹
Fase 5	Styringsgruppens sluttrapport	<ul style="list-style-type: none">• Utarbeide sluttrapport med styringsgruppens anbefaling. Rapporten baseres på analyser gjennomført i fase 2-4
Fase 6	Behandling og oversendelse	<ul style="list-style-type: none">• Styringsgruppens anbefaling behandles i relevante fora i Hordaland og Sogn og Fjordane.• Rapport med uttalelse fra den regionale behandlingen oversendes DSB/POD.

⁹ Se fotnote 2 og 3 vedr. utredning U3 og U4.

7. Tidsplan

Utredningen vil pågå fra og med august 2016 til og med desember 2020. Den avsluttes med en sluttevaluering som nevnt i kapittel 4. En detaljert framdriftsplan for utredningen vil utarbeidet senest i desember 2016.

8. Organisering

Organisering og rollefordeling som skal legges til grunn for gjennomføring av utredningen er som vist i tabell 3 under.

Tabell 3: Oversikt over roller og fordeling av ansvar

ROLLE	ANSVAR
Styringsgruppe	Johnny Breivik (110 Hordaland) , Terje Søviknes (Hordaland), Øyvind Bang Olsen (110 Sogn og Fjordane), Kaare Songstad (Politi), Magni Berge Aa (Sogn og Fjordane)
Oppdragsgiver	Bergen kommune
Gjennomfører	Bergen kommune v/Bergen brannvesen
Sekretariat	Johnny Breivik , Trine S. Sommerlade, Britt Lise Nymark, Svein Helge Steinsåker (Sogn og Fjordane)
Utredningsgruppe	Deltaker fra 110-sentralen i Sogn og Fjordane Deltaker fra 110-sentralen i Hordaland Deltaker fra 112-sentralen i Vest politidistrikt 3 tillitsvalgte – en fra hver av 110-sentralene og en fra 112-sentralen Deltaker fra Bergen brannvesen, sekretær Observatører fra Helse Bergen og Helse Førde (AMK-sentralene)
ARBEIDSGRUPPE	ANSVAR
1 Ny Vest 110-region – krav og føringer	Deltaker fra 110-sentralen i Hordaland Deltaker, 110-sentralen i Sogn og Fjordane Deltaker, brukerutvalget 110-sentralen i Hordaland Deltaker, brukerutvalget 110-sentralen i Sogn og Fjordane
2 Virtuell samlokalisering	Deltaker fra 110-sentralen i Sogn og Fjordane Deltaker fra 110-sentralen i Hordaland Deltaker fra 110-sentralen i Hordaland Deltaker/-e fra ekstern aktør
3 Samlokalisering 110/112 – samvirke	Deltaker fra 112-sentralen i Vest politidistrikt Deltaker fra 110-sentralen i Hordaland Deltaker fra 110-sentralen i Sogn og Fjordane Andre etter behov
4 Samlokalisering 110/112 - lokalisering	<i>Fastsettes når gjennomføringstidspunkt for samlokalisering er avklart</i>

Uthevet = leder

Personell i arbeidsgruppene vil nedsettes når en detaljert framdriftsplan for arbeidet er utarbeidet.

9. Roller og ansvar

Beskrivelse av roller og ansvar som skal legges til grunn for utredningen er som skissert i tabell 5 under.

Tabell 4: Beskrivelse av roller og ansvar

ROLLE	BESKRIVELSE AV ANSVAR
Styringsgruppens ansvar	<ul style="list-style-type: none">• Utarbeide rapport med anbefaling
Oppdragsgivers ansvar	<ul style="list-style-type: none">• Forankre prosjektets arbeid ved nødmeldingssentralene for brann i Hordaland og Sogn og Fjordane, samt politiets operasjonssentral i Vest politidistrikt.• Være bindeledd mellom styringsgruppe og deltakerkommuner• Finansiering og budsjett for prosjektet• Følge opp prosjektgjennomfører mht. fremdrift og økonomi
Gjennomførers ansvar	<ul style="list-style-type: none">• Organisere og lede arbeidet i samsvar med utredningsmandat• Utarbeide mandat for arbeidsgrupper• Utarbeide detaljert fremdriftsplan• Utarbeide informasjon- og kommunikasjonsplan• Rapportere til styringsgruppe/prosjekteier• Følge opp sekretariat og arbeidsgrupper
Sekretariatets ansvar	<ul style="list-style-type: none">• Utarbeide forslag til sluttrapport med innstilling
Deltakernes ansvar (arbeidsgruppene)	<ul style="list-style-type: none">• Være medansvarlig for framdrift og resultat• Bidra til at arbeidsgruppene fungerer som team• Ansvar for godt samarbeidsklima i gruppene• Arbeide konstruktivt og målrettet iht. mandat og oppgavebeskrivelser

10. Økonomi

Alle deltakere dekker egne utgifter.

Interne frikjøp og kostnader i forbindelse med ekstern kvalitetssikring, risikovurdering og konsekvensanalyse anslås til å innebære en kostnad på NOK 700 000 per år.

Utredningen skal finansieres gjennom skjønnsmidler og regionale tilskudd.

Utredningsmandatet er godkjent av styringsgruppen den xx.xx.2016.